

GOVT OF KARNATAKA
KARNATAKA STATE PRE-UNIVERSITY EXAMINATION BOARD
II PUC EXAMINATION SUPPLEMENTARY EXAMINATION -2018
SCHME OF VALUATION (NS)

ವಿಷಯ: ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ

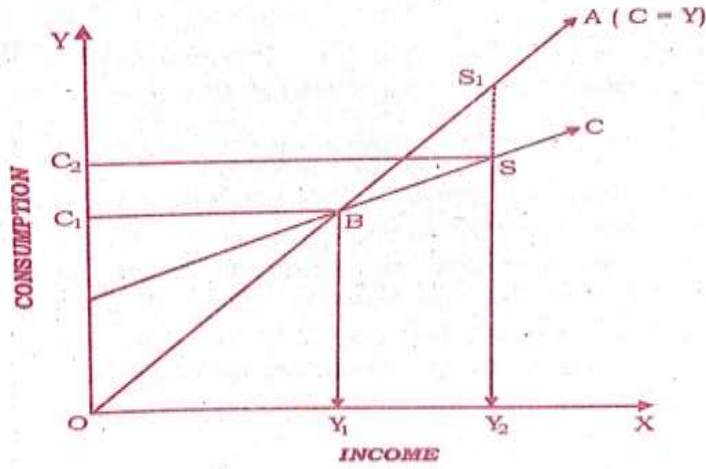
1	ವಿವೇಚನಾಶೀಲನಾದ ಅನುಭೋಗಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಎತ್ತರದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ರೇಖೆಯ ಕಡೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಲವು ತೋರುವುದನ್ನು ಏಕಾತ್ಮಕ ಒಲವು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.	1	
2	P	1	
3	U ಆಕಾರ	1	
4	ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಮತ್ತು ಮಾರುವವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ.	1	
5	ಉದ್ದಿಮೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು.		
6	J.M. ಕೀನ್ಸ್	1	
7	ಒಂದು ದೇಶದ ಜನರ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನ	1	
8	ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸರಕುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.	1	
9	ಉಳಿತಾಯವು ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಅದಾಯ.	1	
10	ದೇಶ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ	1	
11	ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅನುಭೋಗ, ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಮಯ	2	
12	ಅನುಭೋಗಿಯ ನಂತರ ಪಡೆಯುವುದು ತೃಪ್ತಿ . ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ತುಷ್ಟಿಗುಣ.	2	
13	$y=f(R,L,K,0-----)$	2	
14	ಉದ್ಯಮಘಟಕ	ಕೈಗಾರಿಕೆ	2
	1. ಕೈಗಾರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಒಂದು ಭಾಗ 2. ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದ್ಯಮಘಟಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ 3. ಒಂದು ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರದ ಉಪಭಾಗವಾಗಿದೆ 4. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳ ಸಮೂಹ ಹಲವು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳಿರುತ್ತವೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಂದು ಉಪಭಾಗವಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿ- ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತವೆ	

15	ಸೌಮ್ಯಯುತ ಪೈಪೋಟಿ , ದ್ವಿಜನ ಸೌಮ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲ ಜನ ಸೌಮ್ಯ.	2
16	ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ, ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆ,ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಲೆ ಮಟ್ಟ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ , ಸಮಗ್ರ ಉದ್ಯೋಗ	2
17	ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಖರೀದಿಸುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಉದಾ:- ಟಿ.ವಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಕಾರು ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೆಲವು ಉತ್ಪಾದಕರು ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಇತರ ಉತ್ಪಾದಕರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಆದಾನವಾಗಿ ಬಳಸುವುದೇ ಮಧ್ಯಂತರ ಸರಕು. ಉದಾ:- ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು.	2
18	1. ತಟಸ್ಥ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ 2. ವಿನಿಮಯ ದರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ 3. ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ 4. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಆವರ್ತಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ 5. ಪೂರ್ಣೋದ್ಯೋಗ	2
19	ಆರಂಭಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗುವ ಗುಣಕ ಪರಿಣಾಮವು ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಗುಣಕ ಮೌಲ್ಯವು ಸೀಮಾಂತ ಅನುಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.	2
20	ಸರ್ಕಾರ ಯಾರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆತನ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಥವಾ ಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಥವಾ ಭಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಭರಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ.	2
21	1. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು. 2. ಪ್ರಗತಿಪರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ತರುವುದು. 3. ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. 4. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. 5. ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು. 6. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ, ಬಡತನ,ನಿರುದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.	2
22	ಮೂರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ.	2
III	ಭಾಗ- ಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 15 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ	5x8=40

23	<p>ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕೊಳ್ಳುವವರು ಮತ್ತು ಮಾರುವವರು ಪರಸ್ಪರ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಮಾಲೀಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಲಾಭ ಮುಖ್ಯಗುರಿ- ಉತ್ಪಾದನೆ-ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಅಥವಾ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಸಂಘಟನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.</p> <p>ಏನನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು? ಉತ್ಪಾದಕರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಪೂರೈಕೆಯಿರುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಹೇಗೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು? - ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದಕರು ಜನರ ನಡುವಿನ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.</p> <p>ಯಾರಿಗಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು? - ಉತ್ಪಾದಕರು ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಶಕ್ತವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.</p>	5		
24	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="228 716 727 995"> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ 2. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ 3. ಬೆಲೆಯ ನಿರ್ಧಾರ 4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಆದರ್ಶ ಬಳಕೆ 5. ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ 6. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ </td> <td data-bbox="727 716 1386 995"> <ol style="list-style-type: none"> 7. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ರಚನೆ 8. ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ 9. ಆಯ್ಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ 10. ಯೋಜನೆ ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿ (ಯಾವುದಾದರೂ ಐದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ) </td> </tr> </table>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ 2. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ 3. ಬೆಲೆಯ ನಿರ್ಧಾರ 4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಆದರ್ಶ ಬಳಕೆ 5. ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ 6. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ 	<ol style="list-style-type: none"> 7. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ರಚನೆ 8. ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ 9. ಆಯ್ಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ 10. ಯೋಜನೆ ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿ (ಯಾವುದಾದರೂ ಐದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ) 	5
<ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ 2. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ 3. ಬೆಲೆಯ ನಿರ್ಧಾರ 4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಆದರ್ಶ ಬಳಕೆ 5. ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ 6. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ 	<ol style="list-style-type: none"> 7. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ರಚನೆ 8. ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ 9. ಆಯ್ಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ 10. ಯೋಜನೆ ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿ (ಯಾವುದಾದರೂ ಐದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ) 			
25	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಎತ್ತರದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಕೆಳಭಾಗದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. 2. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಲಂಬರೇಖೆಯಂತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಮತಲ ರೇಖೆಯಂತಾಗಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 3. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಕೆಳಮುಖ ಇಳಿಜಾರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರಳ ರೇಖೆಯಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 4. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಇಳಿಜಾರು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 5. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಪೀನ ಮಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮ ಮಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. 6. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಉಬ್ಬು ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 7. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 8. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ. 9. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 	5		
26	<p>ಬೇಡಿಕೆಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಕೆಳಮುಖ ಇಳಿಜಾರು ಹೊಂದಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಬೆಲೆ ಪರಿಣಾಮ 2. ಆದಾಯ ಪರಿಣಾಮ 3. ಬದಲಿ ಸರಕುಗಳ ಪರಿಣಾಮ 4. ಇಳಿಮುಖ ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ನಿಯಮ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ) 	5		

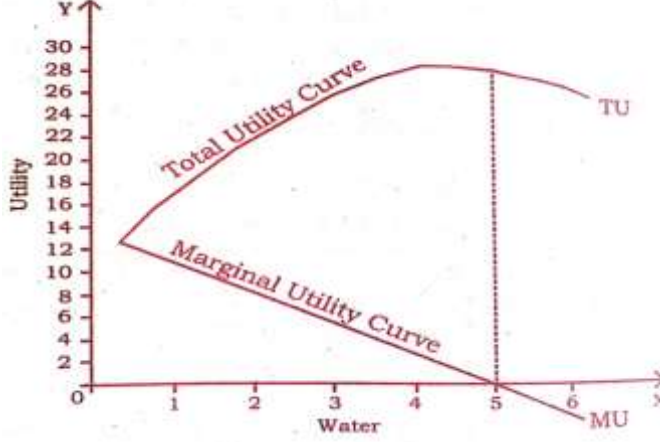
27	<p>1. ಸರಕುಗಳ ಸ್ವರೂಪ 2. ಬದಲಿ ಸರಕುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ 3. ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ 4. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಜ್ಞಾನ</p>	<p>5. ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ 6. ಅಭ್ಯಾಸ 7. ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗಗಳು 8 ಮುಂದೂಡಿದ ಅನುಭೋಗ (ಯಾವುದಾದರೂ 5 ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ)</p>	5
28	<p>ಆಂತರಿಕ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 2. ಆಡಳಿತ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 3. ಮಾರಾಟದ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 4. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 5. ನಷ್ಟಭಯ ಎದುರಿಸುವ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 6. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಿತವ್ಯಯ <p>ಅಂತರಿಕ ಅಪವ್ಯಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆ 2. ನಿಯಂತ್ರಣದ ಸಡಿಲಿಕೆ 3. ಸಮರ್ಪಕ ಸಂಪಕ (ಸಂವಹನದ ಕೊರತೆ) 4. ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ 	<p>ಬಾಹ್ಯ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ತಾಂತ್ರಿಕ ಬಾಹ್ಯ ಮಿತವ್ಯಯಗಳು 2. ಕುಶಲ ಶ್ರಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. 3. ಸಹಾಯಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ 4. ಉತ್ತಮ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು 5. ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ <p>ಬಾಹ್ಯ ಅಪವ್ಯಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಒತ್ತಡ 2. ಮಾಲಿನ್ಯದ ಅಪವ್ಯಯಗಳು 3. ನಿಧಿಯ ಆಭಾವ 4. ನಷ್ಟ ಭಯದ ಹೆಚ್ಚಳ 5. ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ (ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಅಂಶಗಳಿರಲಿ) 	5
29	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಒಬ್ಬನೇ ಮಾರಾಟಗಾರ 2. ನಿಕಟ ಬದಲಿ ವಸ್ತುಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ 3. ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು 4. ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರಕ 5. ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನ 6. ಬೆಲೆ ತಾರತಮ್ಯ ಅಥವಾ ಏಕರೂಪದ ಬೆಲೆ 7. ಉದ್ಯಮ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ 8. ಬೇಡಿಕೆಯ ರೇಖೆಯ ಸ್ವರೂಪ (ಯಾವುದಾದರೂ 5ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ) 		5

30	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಅತಿಯಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣ 2. ಸಮಗ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಭ್ರಮೆ. 3. ಕಲ್ಪನೆ ಆಧಾರಿತ 4. ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣವಿಲ್ಲ 5. ಸಮಗ್ರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ 6. ಸಮಗ್ರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. 	5												
31	<ol style="list-style-type: none"> 1. ವರ್ಗಾವಣೆ ಪಾವತಿಗಳು 2. ವಿದೇಶಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಆದಾಯ 3. ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳು 4. ವೇತನರಹಿತ ಸೇವೆಗಳು 5. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆದಾಯ 6. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ 7. ಸ್ವ-ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 8. ದ್ವಿಗಣನೆ ಸಮಸ್ಯೆ 9. ನಂಬಲರ್ಹ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ 10. ವೃತ್ತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆ 	5												
32	<p>ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ($c=f(y)$)</p> <p>ಅನುಭೋಗ ಪಟ್ಟಿ</p> <table border="1" data-bbox="337 1251 756 1625"> <thead> <tr> <th>ಆದಾಯ (y) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ</th> <th>ಅನುಭೋಗ (c) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>150</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td>200</td> <td>180</td> </tr> </tbody> </table>	ಆದಾಯ (y) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ	ಅನುಭೋಗ (c) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ	0	20	50	60	100	100	150	140	200	180	5
ಆದಾಯ (y) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ	ಅನುಭೋಗ (c) ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ													
0	20													
50	60													
100	100													
150	140													
200	180													

33	<p>ಜನರ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ ಇದು ವರಮಾನ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹೂಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣದಿಳಿತದ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಭೌತಿಕ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು. 2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. 3. ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ 4. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ 5. ಸಾಲ ಸೇವಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ 6. ತೀವ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವೆಳವಣಿಗೆ <p>ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾಲ, ಮುಂಗಡ, ಅನುದಾನಗಳ ಏರಿಕೆ. (ಕನಿಷ್ಠ 4 ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ)</p>	5
34	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯದರ:- ವಿನಿಮಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶ ವಿನಿಮಯದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿನಿಮಯದರ 2. ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯದರ:- ವಿನಿಮಯದರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಬಾಹ್ಯಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. 3. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿನಿಮಯದರ:- 	5

	<p>ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯದರ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಂಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.ದರವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಈ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.</p>																						
35	<p>ಭಾಗ-4 10x2=20</p> <p>ಅನುಭೋಗಿಯೋರ್ವನು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಆ ವಸ್ತುವಿನ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕಲ್ಪನೆಗಳು:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 ಅನುಭೋಗದ ಪೂರಕಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗಾತ್ರದ ಘಟಕಗಳಾಗಿರಬೇಕು 2. ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕದ ಅಭಿರುಚಿ, ಗುಣ ,ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. 3. ವಸ್ತುವಿನ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುಭೋಗಿಸಬೇಕು 4. ಅನುಭೋಗಿ ವಿಚಾರಶೀಲನಾಗಿರುವನು. 5. ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾಸೂಚಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದ 1,2,3.....nಯೂನಿಟಗಳಿಂದ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. <p>ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿವರಣೆಇರಲಿ</p> <p>ಕೋಷ್ಟಕ -ಒಟ್ಟು ತುಷ್ಟಿಗುಣ ಮತ್ತು ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ಅನುಭೋಗಿಸಿದ ವಸ್ತು</th> <th>ಒಟ್ಟು ತುಷ್ಟಿಗುಣ(TU)</th> <th>ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ(MU)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>12</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>20</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>26</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>30</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>30</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>28</td> <td>-2</td> </tr> </tbody> </table>	ಅನುಭೋಗಿಸಿದ ವಸ್ತು	ಒಟ್ಟು ತುಷ್ಟಿಗುಣ(TU)	ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ(MU)	1	12	12	2	20	8	3	26	6	4	30	4	5	30	0	6	28	-2	10
ಅನುಭೋಗಿಸಿದ ವಸ್ತು	ಒಟ್ಟು ತುಷ್ಟಿಗುಣ(TU)	ಸೀಮಾಂತ ತುಷ್ಟಿಗುಣ(MU)																					
1	12	12																					
2	20	8																					
3	26	6																					
4	30	4																					
5	30	0																					
6	28	-2																					

ರೇಖಾಚಿತ್ರವು ಮೇಲಿನ TU&MU ಗುಣನುಗುಣವಾಗಿರಲಿ

36

ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಲೆಯು ಅದರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಲೆಯಂತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಡಂ ಸ್ಮಿತ್ ಇದನ್ನು ಕಾಣದ ಕೈ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಂ ಸ್ಮಿತ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ 'ಕಾಣದ ಕೈ'ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಗಳನ್ನು ಸಮತೋಲನದತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

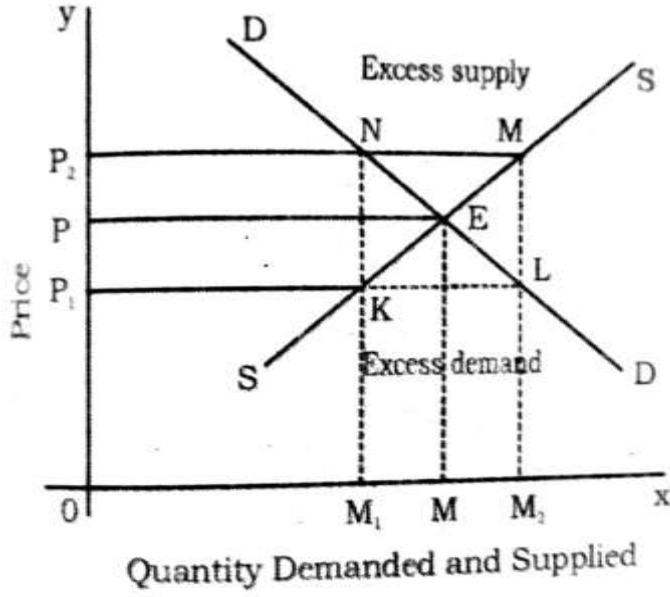
ಸಮತೋಲನವೆಂದರೆ ನಿಶ್ಚಲ ಸ್ಥಿತಿ. ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ ರಚಿಸಿರಿ

ಬೆಲೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ(₹)	ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ(ಕಿಜ)	ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ(ಕಿಖ)
10	100	20
20	80	40
30	60	60
40	40	80
50	20	100

ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ನಿರೂಪಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕ

10

37

ಸ್ವಾಮ್ಯ ಯುತ ಪೈಪೋಟಿಯು ಅಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿಯ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾರಾಟಗಾರರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ, ಆದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರ್ಯಾಯ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ , ಇದು ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾರುವವರ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ
2. ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ
3. ಮಾರಾಟ ವೆಚ್ಚ
4. ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ನಿರ್ಗಮನ
5. ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಬೇಡಿಕೆರೇಖೆ
6. ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರಕ (ಯಾವುದಾದರೂ ಐದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ)

5

38

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕಾರ್ಯಗಳು
ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ

ಅ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು-

1. ನೋಟು ಚಲಾವಣೆಯ ಪರಮಾಧಿಕಾರ
2. ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕ್
3. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್
4. ಅಂತಿಮ ಋಣದಾತ
5. ತೀರುವ ಮನೆ ಕಾರ್ಯ
6. ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನೇತಾರ
7. ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಕ
8. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಸಂರಕ್ಷಕ

5

	<p>ಆ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕೃಷಿ ಹಣಕಾಸು 2. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಹಣಕಾಸು <p>ಇ) ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳು 2. ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಗಳು <p>(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)</p>																																											
39	<p>ಭಾಗ-ಇ</p> <p>ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ನಿಯೋಲನೆ ಆದರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ 2ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ಉತ್ಪನ್ನಘಟಕಗಳು</th> <th>TFC</th> <th>TVC</th> <th>TC</th> <th>AFC</th> <th>AVC</th> <th>AC</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>50</td> <td>20</td> <td>70</td> <td>50</td> <td>20</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>50</td> <td>30</td> <td>80</td> <td>25</td> <td>15</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>50</td> <td>40</td> <td>90</td> <td>16.67</td> <td>13.33</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>50</td> <td>60</td> <td>110</td> <td>12.50</td> <td>15</td> <td>27.5</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>50</td> <td>90</td> <td>140</td> <td>10</td> <td>18</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ</p> <p>TFC:- ಸ್ಥಿರ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾದ ವೆಚ್ಚ</p> <p>TVC:- ಬದಲಾಗುವ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚ</p> <p>TC- ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ</p> <p>AC: ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಫಲಕದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ</p> <p>MC: ಒಂದು ಸರಕಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಘಟಕದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ</p> <p>(MC = TC_n - TC_{n-1})</p>	ಉತ್ಪನ್ನಘಟಕಗಳು	TFC	TVC	TC	AFC	AVC	AC	1	50	20	70	50	20	70	2	50	30	80	25	15	40	3	50	40	90	16.67	13.33	30	4	50	60	110	12.50	15	27.5	5	50	90	140	10	18	20	5
ಉತ್ಪನ್ನಘಟಕಗಳು	TFC	TVC	TC	AFC	AVC	AC																																						
1	50	20	70	50	20	70																																						
2	50	30	80	25	15	40																																						
3	50	40	90	16.67	13.33	30																																						
4	50	60	110	12.50	15	27.5																																						
5	50	90	140	10	18	20																																						
40	<p>Qd=Qs</p> <p>250-50P = 25+25P</p> <p>-75P = 225</p> <p>75P = 225</p> <p>P = $\frac{225}{75}$</p> <p>P = 3</p> <p>ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ ರೂ = 3</p> <p>ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಬಿಂಬಕಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದಾಗ</p> <p>Qd = 250-50P Qs = 25+25P</p> <p>250-50(3) 25+25(3)</p> <p>250-50 25+75</p> <p>QD = 50 Qs = 100</p> <p>ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ 100</p>	5																																										

	<p>P = 4 ಅದರೆ</p> <p>QD = 250-50P Qs = 25+25P 250-50(4) 25+25(4) 250-200 25+100 QD = 50 Qs = 125 Qs > Qd</p> <p>P = 2 ಅದರೆ</p> <p>QD = 250-50P Qs = 25+25P 250-50(2) 25+25(2) 250-100 25+50 QD = 150 Qs = 75 Qd > Qs</p> <p>ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ</p>	
40	<p>ಅಂಧರಿಗೆ</p> <p>ಪೂರಕ ಸರಕುಗಳು:-ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಸರಕುಗಳನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪೆನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಕು 2) ಚಹಾಪುಡಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ 3) ಬೈಕು ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸರಕಿಗೆ ಬದಲಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬದಲಿ ಸರಕುಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.</p> <p>ಉದಾ:1) ಚಹ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಡೀಸಲ್ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಸ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಸೌರಶಕ್ತಿ ಬಸ್ಸು ಮತ್ತು ರೈಲು</p>	5
41	<p>ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಠೇವಣಿಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಪತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು R.B.ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಇಡಬೇಕು,ಉಳಿದ ಭಾಗ ಸಾಲವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕಲ್ಪನೆಗಳು</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ಹಲವಾರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ A.B.C----- 2) ಪ್ರತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶೇ10ರಷ್ಟು ನಗದು ಮೀಸಲು ಇಡಬೇಕು. 3) ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಹಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ "A"ರಲ್ಲಿರೂ 1000 ಹೊಸ ಠೇವಣಿ ಇಡುತ್ತಾನೆ 4) ಮೊದನೆಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ 2ನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. <p>ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಅಡವೆ ಪತ್ರಿಕೆ ರಚಿಸಬೇಕು.</p>	5

<u>PART A</u>		
Answer the following questions in one sentence each		10x1
1	A rational consumer always prepares more of the commodity that offers him a higher level of satisfaction.	1
2	P.	1
3	U Shape	1
4	An arrangement where buyers and sellers come in contact with each other directly or indirectly to buy or sell the goods.	1
5	Prices are difficult to change.	
6	J.M. Keynes	1
7	The average income of the people of a country.	1
8	Exchange of goods for goods.	1
9	That part of the income which is not spent on consumption.	1
10	Goods and services are exchanged between different countries.	1
<u>PART B</u>		
Answer any ten of the following questions.		10x2
11	Consumption, production, distribution and exchange.	2
12	Utility refers to expected satisfaction whereas satisfaction denotes realized satisfaction. A consumer gets satisfaction only after consumption whereas utility is the want satisfying power of a commodity.	2
13	$y=f(R,L,K,0\text{-----})$	2

14	<p>Firm</p> <p>5. A firm is a business establishment inside an industry.</p> <p>6. Existence of only one firm.</p> <p>7. A subsector of a type of business.</p> <p>8. No separate rules and regulations.</p>	<p>Industry</p> <p>It is a group of firms doing the same business.</p> <p>There can be many firms in one industry.</p> <p>A subsector of an economy.</p> <p>Rules and regulations are made for an industry.</p>	2
15	Monopolistic competition, duopoly and oligopoly.		2
16	Aggregate demand, aggregate supply, general price level, national income, aggregate employment.		2
17	<p>Goods which are purchased for final use are final goods. E.g.: TV, watch, sugar, car, etc.</p> <p>Goods which are produced by some producers and used by some other producers as material input. E.g.: Raw materials.</p>		2
18	<p>6. Neutral monetary policy</p> <p>7. Exchange rate stability</p> <p>8. Price stability</p> <p>9. Control of business cycles</p> <p>10. Full employment</p>		2
19	The multiplier effect of an initial increase in investment depends upon MPC. The value of multiplier is determined by MPC. If MPC is higher, multiplier will also be higher.		2
20	<p>Direct tax is the tax in which the incidence and impact are borne by the same person.</p> <p>The burden of indirect tax is the tax in which the incidence and impact are borne by different people.</p>		2
21	<p>7. Mobilization of resources to finance development projects.</p> <p>8. Attainment of equality.</p> <p>9. Encouraging savings and investment to accumulate</p>		2

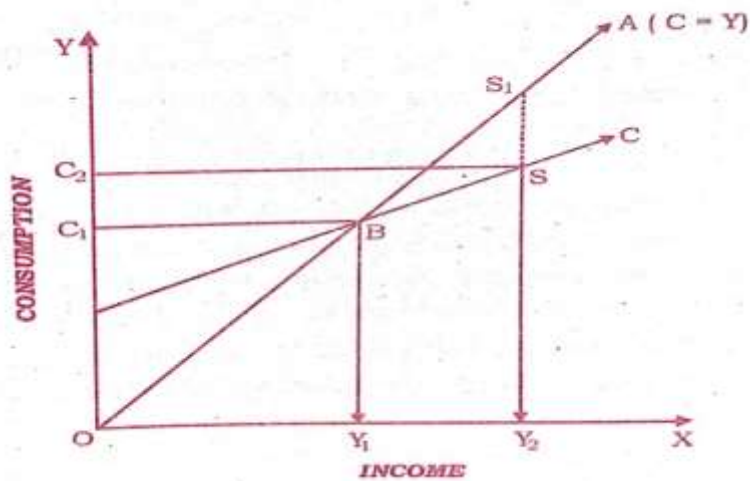
	<p>capital.</p> <p>10. To accelerate the growth of public sector.</p> <p>11. Achieving price stability.</p> <p>12. To reduce regional disparities, poverty and unemployment.</p> <p style="text-align: center;">(any four)</p>		
22	Involvement of three or more groups of countries in trade.	2	
	<u>Part C</u> Answer any 8 of the following questions	5x8=40	
23	<p>A market is a mechanism through which buyers and sellers interact to determine prices and exchange of goods and services. In a market economy, private individuals own the factors of productions. Profit is the sole motive. There is no interference by the government. In a market economy everything has a price. Based on the market mechanism the market economy solves what to produce , how to produce and for whom to produce.</p> <p>What to produce- The producers will produce those goods that are high in demand and less in supply.</p> <p>How to produce- It is determined by the competition among different producers.</p> <p>For whom to produce- Producers will produce goods for the rich people who can afford to pay high price.</p>	5	
24	<p>11. Allocation of resources.</p> <p>12. To understand the working of economy.</p> <p>13. Price determination.</p> <p>14. Optimum utilization of resources.</p> <p>15. Economic policy.</p> <p>16. International trade.</p>	<p>17. Market structure.</p> <p>18. Analysis of tax policy.</p> <p>19. Solution to the problem of choice.</p> <p>20. Helps in formulation of planning.</p> <p>(Briefly explain any five)</p>	5

25	<ol style="list-style-type: none"> 1. A higher Indifference curve represents a higher level of satisfaction. 2. It cannot be a vertical line or horizontal line. 3. An Indifference curve cannot be downward sloping straight line. 4. Indifference curve cannot be positively sloped. 5. An indifference curve must always be convex to the origin and not concave. 6. An Indifference curve cannot have a bulge as shown below. 7. The Indifference curves are downward sloping from left to right. 8. The Indifference curves cannot be parallel. 9. Indifference curve will not touch either X-axis or Y-axis. 	5	
26	<ol style="list-style-type: none"> 1. Price effect. 2. Income effect. 3. Substitution effect. 4. Law of diminishing marginal utility. 	5	
27	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nature of goods 2. Availability of substitutes 3. Income of the consumer 4. Habits 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Prize of goods 6. Variety of uses 7. Deferred consumption 8. Market awareness <p>(Briefly explain any 5)</p>	5
28	<p>Internal Economies</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Technical Economies 8. Managerial Economies 9. Marketing Economies 10. Financial Economies 11. Risk bearing Economies 12. Transport and storage Economies <p>Internal diseconomies</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Lack of co-ordination 6. Lose control 7. Lack of proper communication 	<p>External Economies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Technological 2. Development of skilled labour 3. Growth of ancillary industries 4. Better transportation and marketing facilities 5. Development of information services <p>External diseconomies</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Excessive pressure on transport facilities 7. Diseconomies of pollution 8. Shortage of funds 	5

	8. Lack of identification	9. Increase in risks 10. Marketing problems of products 6. Rise in prices of the factors of production (Write any 10 points)	
29	9. Single seller 10. No close substitutes 11. High barriers to entry 12. Price maker 13. Perfect knowledge 14. Uniform price 15. No difference between firm and industry 16. Nature of demand curve (Briefly explain any 5)		5
30	7. Excessive generalization 8. Obsession of aggregation 9. Based on inferences 10. No clear picture 11. The problem of aggregation 12. Macro-economic depends upon Micro-economics		5
31	11. Transfer Payments 12. Income of foreign firms 13. Treatment of government services 14. Unpaid services 15. Income from illegal activities 16. Changing general price level 17. Production for self-consumption 18. Problem of double counting 19. Lack of reliable data 20. Lack of occupational specialization		5
32	Consumption function shows the relationship between income and consumption. It is symbolically represented as: $c=f(y)$ Consumption schedule		5

Income (y) (in crores)	Consumption(c) (in crores)
0	20
50	60
100	100
150	140
200	180

33

Public expenditure refers to the expenditure incurred by the government for the promotion of economic and social welfare of the people. It has several effects on income output and employment. Government fills the deflationary gap and restores full employment when there is less investment by the private sector. Public expenditure is important in those sectors where private spending is nil or less. The following causes are responsible for increasing public expenditure in India:

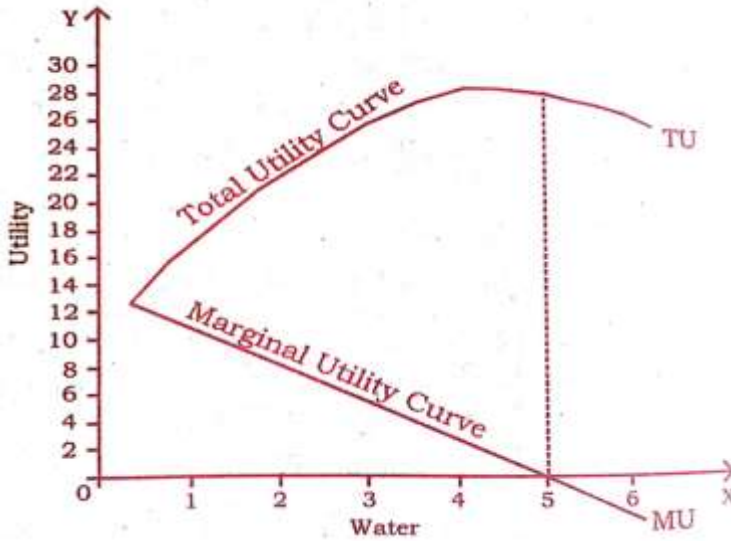
7. Participation in material production.
8. Provision of social services.
9. Maintenance and enforcement of law and order.
10. Huge expenditure on civic amenities in urban areas.
11. Increase in debt services.
12. Rapid growth of population.

5

	13. Increase in defence expenditure	
34	<p>There are 3 exchange rate systems:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Flexible exchange rate-It is a system in which the exchange rate keeps on changing or floating. It is determined by market forces of demand and supply. 2. Fixed exchange rate-Under this system exchange rate is fixed by the monetary authority. It is fixed at a particular level. 3. Managed floating system-It is a mixture of flexible and fixed exchange rate system. Under this system exchange rate is fixed by market forces. <p>The government or the monetary authority draws a upper limit and lower limit for exchange rate.</p>	5
35	<p>PART-4 <u>Answer any 2 of the following questions.</u></p> <p>According to the law of the diminishing marginal utility, as consumer increases the consumption of any one commodity keeping constant consumption of all other commodities, the marginal utility of the variable commodity must eventually decline.</p> <p>Assumptions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The units of consumption must be in standard units. 2. All the units of commodity must be identical. 3. The units of the commodity should be used continuously. 4. The consumer must be rational. 5. Price of the commodity consumed and its substitutes must remain constant. 6. Utility can be measured in cardinal numbers. <p>Explain with the help of an example.</p>	<p>10x2=20</p> <p>10</p>

Number of units consumed	Total utility (TU)	Marginal utility (MU)
1	12	12
2	20	8
3	26	6
4	30	4
5	30	0
6	28	-2

sketch diagram according to above table.

Briefly explain schedule and diagram

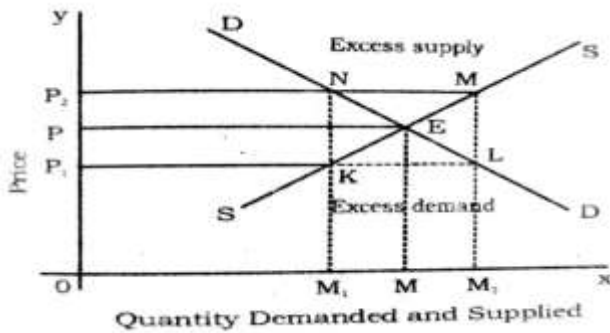
36

The prices of a product is determined by its supply and demand forces in the perfect competitive market. It is called price mechanism. Adam Smith calls it as invisible hand. If there is any imbalances invisible hand directs and guides both the producers and consumers towards equilibrium and brings natural order through demand and supply forces. Market equilibrium is determined by aggregate demand and aggregate supply. Market equilibrium can be illustrated with an example of sugar market.

10

Prices of sugar (P)	Quantity demanded (Qd)	Quantity supplied (QS)
10	100	20
20	80	40
30	60	60
40	40	80
50	20	100

Explain the above table with the help of following diagram

(Explanation is necessary)

37	<p>Monopolistic competition is a type of imperfect competition, in which there many sellers selling differentiated products but not perfect substitutes.</p> <p>Features</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Existence of large number of buyers and sellers 8. Product differentiation 9. Selling costs 10. Free entry and free exit of firms 11. Downward sloping demand curve 12. Price maker 	10	
38	<p>A: Traditional functions</p> <p>Developmental functions</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monopoly of note issue 2. Banker to the government 3. Banker's bank 4. Lender of last resort <p>Functions</p>	<p>B:</p> <p>1:</p> <p>2:</p> <p>C: Other</p>	10

	<p>5. Clearing house 1: Research functions</p> <p>6. Leader of money market 2: Special functions</p> <p>7. Controller of credit</p> <p>8. Custodian of foreign exchange reserves</p> <p>(Explanation is necessary)</p>																																											
<p>39</p>	<p style="text-align: center;">PART-E</p> <p>Answer any two of the following project and assignment-oriented questions 5x2=10</p> <table border="1" data-bbox="235 636 1183 945"> <thead> <tr> <th>Output in units</th> <th>TFC</th> <th>TVC</th> <th>TC</th> <th>AFC</th> <th>AVC</th> <th>AC</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>50</td> <td>20</td> <td>70</td> <td>50</td> <td>20</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>50</td> <td>30</td> <td>80</td> <td>25</td> <td>15</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>50</td> <td>40</td> <td>90</td> <td>16.67</td> <td>13.33</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>50</td> <td>60</td> <td>110</td> <td>12.50</td> <td>15</td> <td>27.5</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>50</td> <td>90</td> <td>140</td> <td>10</td> <td>18</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>For blind students only</p> <p>TFC: Total fixed cost is payment made for fixed factors in the short run.</p> <p>TVC: It includes payment made to the variable factors of production.</p> <p>TC: It includes both total variable cost and total fixed cost.</p> <p>AC: It is the per unit total cost of production.</p> <p>MC: It is the cost of producing an extra unit of a commodity.</p> <p style="text-align: center;">$(MC = TC_n - TC_{n-1})$</p>	Output in units	TFC	TVC	TC	AFC	AVC	AC	1	50	20	70	50	20	70	2	50	30	80	25	15	40	3	50	40	90	16.67	13.33	30	4	50	60	110	12.50	15	27.5	5	50	90	140	10	18	20	<p>5</p>
Output in units	TFC	TVC	TC	AFC	AVC	AC																																						
1	50	20	70	50	20	70																																						
2	50	30	80	25	15	40																																						
3	50	40	90	16.67	13.33	30																																						
4	50	60	110	12.50	15	27.5																																						
5	50	90	140	10	18	20																																						
<p>40</p>	<p>Qd=Qs 250-50P = 25-250 -75P = 225 75P = 225 $P = \frac{225}{75}$ P = 3</p>	<p>5</p>																																										

	<p>Equilibrium price = 3 Substituting the value of price, the equilibrium Qd and Qs $Q_d = 250 - 50P$ $Q_s = 25 + 25P$ $250 - 50(3)$ $25 + 25(3)$ $250 - 50$ $25 + 75$ $QD = 50$ $Qs = 100$ So, the equilibrium quantity is 100 Suppose $P = 4$ $QD = 250 - 50P$ $Qs = 25 + 25P$ $250 - 50(4)$ $25 + 25(4)$ $250 - 200$ $25 + 100$ $QD = 50$ $Qs = 125$ $Qs > Qd$ Suppose $P = 2$ $QD = 250 - 50P$ $Qs = 25 + 25P$ $250 - 50(2)$ $25 + 25(2)$ $250 - 100$ $25 + 50$ $QD = 150$ $Qs = 75$ $Qd > Qs$</p>	
	<p>For Blinds Goods which are consumed together to satisfy a want are called complimentary goods. Example, Pen and ink, tea and sugar, bike and petrol. Goods which are used as alternatives to satisfy a particular want are called substitute goods. Example, tea and coffee, diesel and gas, electricity and solar energy.</p>	5
41	<p>The process of credit creation begins with banks lending money out of primary deposits. Assumptions: 1. There are several banks say A, B, C, etc. 2. Every bank has to keep 10% of cash reserve. 3. A new deposit of Rs. 1000 has made by a customer in a bank 'A'. 4. The loan amount drawn by the customer of first bank is deposited in full in the second bank and that of the second bank in third bank and so on.</p> <p>Create balance sheet of at least two banks.</p>	5